

[Udenrigsministeren.]

gende ligger netop i den adgang, som herved åbnes for nationerne til gensidigt at påvirke hinandens retsopfattelse.

Når det må tillægges så stor betydning at søge udarbejdet folkeretligt bindende konventioner på menneskerettighedsområdet, og når der sættes så stærke kræfter ind på denne opgave, hænger det sammen med, at en stats behandling af sine egne statsborgere er et anliggende, som i mangel af modstående traktatforpligtelser alene er undergivet den pågældende stats egen jurisdiktion. Men dette princip om respekten for indre anliggender kan en stat fravige ved en særlig traktat, der gør det muligt for andre stater eller en international organisation at få et vist indseende med, hvorledes staten behandler sine egne borgere. FN-pagtens bestemmelser om menneskerettigheder kan ikke antages at give organisationen nogen kompetence til at overvåge menneskerettighedernes overholdelse i de enkelte medlemslande. Pagts art. 2, punkt 7, hvorefter intet i pagten skal give organisationen ret til at gribe ind i forhold, der i det væsentligste hører ind under en stats egen jurisdiktion, vil normalt være til hinder for, at FN tiltager sig nogen jurisdiktionskompetence på menneskerettighedsområdet. Så længe de her fremlagte FN-konventioner endnu ikke er trådt i kraft, vil denne konflikt mellem på den ene side FNs legitime interesse i at virke for opfyldelsen af de mål og opgaver, som er blevet stillet organisationen, og på den anden side staternes interesse i at løse deres problemer uden indblanding udefra, stadig være en politisk realitet. Så sent som på FNs 24. generalforsamling sidste år kom denne konflikt tydeligt frem under behandlingen af det dagsordenspunkt, der vedrører spørgsmålet om respekt for menneskerettighederne.

Selv om dansk ret på næsten alle punkter opfylder de foreliggende konventioners krav og i flere henseender endog hjemler en videregående beskyttelse, betyder dette ikke, at man fra dansk side kan betragte konventionerne som værende uden interesse for vort vedkommende.

En videre udbygning af den internationale beskyttelse af menneskerettighederne, som må antages at være i alle landes interes-

se, kræver, at man er villig til at erkende, at andre lande kan have afvigende synspunkter og ønsker, og være rede til i det internationale samfunds interesse undertiden at give visse indrømmelser, hvor dette er nødvendigt for at fremme de grundlæggende ideer. Det må være en naturlig opgave for de nordiske lande at bidrage til, at denne udvikling finder sted.

I konsekvens heraf er det regeringens ønske at kunne ratificere konventionerne med så få forbehold som muligt. Det er bl. a. på denne baggrund, at det allerede fremlagte forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov og det nu af justitsministeren fremlagte forslag til lov om ændring af retsplejeloven skal ses. Det er regeringens håb, at disse lovforslag vil kunne vedtages af folketinget, således at der ikke ved ratifikationen af konventionerne bliver tale om andre forbehold fra dansk side end dem, der er omtalt i bemærkningerne til forslaget til folketingsbeslutning.

Samtidig med at dette forslag fremlægges for det høje ting, forbereder man sig også i de andre nordiske lande på at indhente de lovgivende forsamlings samtykke til ratifikationen af FNs menneskerettighedskonventioner. Det er regeringens håb, at de nordiske landes tilslutning til konventionerne vil medvirke til at bane vejen for en række andre landes ratifikation, hvorved der vil blive udsigt til, at konventionerne kan træde i kraft.

Idet jeg i øvrigt henviser til de bemærkninger, der ledsager forslaget, skal jeg hermed tillade mig at anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om apotekervæsenet.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 9) findes i tidenden sp. 494, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 413).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ivar Nørgaard: Under første behandling udvekslede det ærede medlem hr. Langkilde og jeg nogle bemærkninger om forståelsen af forslaget, og det var ret tydeligt, at vi ikke opfattede forslaget på samme måde. Vi har nu haft lejlighed til at se lidt nærmere på det i udvalget, og jeg synes, at jeg i hvert fald fik bekræftet det grundsynspunkt, at man virkelig her forsøger at indrette indtjeningen fra apotekerne efter tjenestemandslønningerne, og at man — så godt man nu kan — forsøger at overføre principperne fra tjenestemandslønningslovgivningen til denne lovgivning. Men man fik også bekræftet, at det er særdeles kompliceret og måske ikke alt sammen lige grundigt og velovervejet, hvad der er kommet ud af lovgivningen.

Vi har nu fået at vide, at da man skulle gennemføre denne ajourføring, har man, tilsyneladende ved en slump, taget hensyn til de eventuelle biindtægter, som apotekerne måtte have, og det var jo det, jeg ønskede at man skulle tage hensyn til. Men jeg må indrømme, at jeg føler mig ikke særdeles overbevist om, at man har haft regnestokken fremme, da man lavede denne omregning, for jeg synes nok, det blev afsløret ved besvarelserne, at man ikke rigtig kender noget til disse indtægter og ikke har dem tilstrækkeligt belyst, hvilket også fremgår af, at ministeren har accepteret og hele udvalget er blevet enig om, at honorarindtægterne bør tages op til overvejelse i forbindelse med den resterende honorargennemgang.

Vi er fra socialdemokratiets side efter omstændighederne tilfreds med den formulering, vi selv har været med til at give betænkningen, men vi understreger altså, at der er mange uløste problemer, og at det er virkelig nødvendigt, at man fremskynder arbejdet i apotekerkommissionen. Vi er derfor også glade for, at regeringspartierne repræsentanter har kunnet tilslutte sig henstillingen om, at ministeren fremskynder arbejdet i apotekerkommissionen.

Langkilde: Det er jo en lykkelig mand, der bliver bekræftet i sine egne synspunkter, og jeg ville meget nødig rive hr. Ivar Nørgaard ud af denne lykketilstand, men jeg kan nu ikke være enig med ham. I princippet er dette lovforslag udtryk for, at beregningen af afgiften til apotekerfonden baseres

på en indtægt, der svarer til tjenestemandslovens 35. lønramme. Et helt andet spørgsmål er derimod apotekernes personlige indkomst, som er holdt helt uden for dette lovforslag; den er baseret på tjenestemandslovens 37. lønramme og fastsat af indenrigsministeren.

Ved dette må der utvivlsomt være taget hensyn til de honorarer, der har været tale om, idet indplaceringen sikkert ellers ville være blevet højere. Det er så meget mere bemærkelsesværdigt, som der af ca. 350 apotekere vel er 7, der har honorarer. Det er altså ikke noget stort problem. Jeg vil i alt fald have lov at fastholde, at i princippet har dette lovforslag ikke noget at gøre med apotekernes personlige indkomst.

Derudover er jeg selvfølgelig enig i, at når man skal bedømme denne indkomst, så må der også tages hensyn til honorarerne, det er helt givet. Vi kan altså anbefale lovforslagets gennemførelse, og vi kan også tiltræde ønsket om, at apotekerlovens revision fremmes mest muligt. Det er klart, det må vi være interesseret i. Man har fået et levende indtryk af et meget indviklet system; skulle det kunne blive afløst af et mere klart og enkelt system, var det i høj grad ønskeligt.

Morten Lange: Jeg skal ikke blande mig i den lille disput imellem de to foregående ordførere, blot meddele, at vi i udvalget har fået de oplysninger, vi har bedt om, hvilket yderligere har klargjort, at apotekervæsenet i Danmark er et mærkeligt blandingsforetagende, hvor lønninger og en masse bestemmelser fastsættes efter tjenestemandsløven, men alligevel er det en del af den private sektor. Det er en blandingsituation, som mit parti ikke finder fornuftig. Vi ser gerne, at apotekerkommissionens arbejde bliver fremmet, men vi vil dog også have under meget positiv overvejelse, om vi ikke skulle hjælpe til ved at fremsætte et beslutningsforslag på dette område, som i realiteten vil være et direktiv til den omtalte kommission, hvis folketinget vil give den et godt råd med på vejen, hvilket måske kunne accelerere tempoet.

Indenrigsministeren (H. C. Toft): Jeg takker for den tilslutning, som partierne ved udvalgsbehandlingen har givet dette lovforslag. Jeg vil gerne sige til hr. Ivar Nørgaard

[Indenrigsministeren.]

— det fremgik af bemærkningerne til lovforslaget — at det fastsatte gennemsnitsudbytte for apotekerne er fastsat af mig, og indtil 1970 har udgangspunktet været lønnen til en stats tjenestemand i 29. lønningsklasse. Sådanne tjenestemænd aflønnes nu efter 39. lønramme, hvor lønnen er fastsat sådan, at den skal kompensere for tabet af hiindtægter. Af det svar, jeg har givet folketingsudvalget, fremgår det, jeg her har nævnt, og jeg vil gerne tilføje, at det også fremgår, at man under henvisning netop til dette tilstræbte et gennemsnitsudbytte efter tjenestemandreformens gennemførelse fastlagt ikke til lønnen i 39. lønramme, men til lønnen i 37. lønramme. Jeg vil gerne videre tilføje, at jeg deler den opfattelse, som hr. Langkilde her har givet udtryk for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling inden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ophævelse af lov nr. 454 af 14. august 1946 om foranstaltninger til sikring af Limfjordstangerne, Thyborøn havn og Thyborøn kanal.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 19) findes i tidenden sp. 555, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 415).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Henry Sørensen: Udvalget har affholdt to møder og har herunder haft et samråd med ministeren, hvor vi har fået de oplysninger, som udvalget havde bedt om. Efter modtagelsen af disse oplysninger kan jeg på det

samlede udvalgs vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse ved tredje behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ulån mod pant i fast ejendom [af Ivar Nørgaard m. fl.]

(Lovforslaget (nr. 48) findes i tillæg A. sp. 1307, fremsættelsen i tidenden sp. 909).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den næste sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om tinglysning [af Ivar Nørgaard fl.]

(Lovforslaget (nr. 49) findes i tillæg A. sp. 1311, fremsættelsen i tidenden sp. 911).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Justitsministeren (Thestrup): De foreliggende to lovforslag har til formål at regulere visse forhold i forbindelse med den långivning, som på det private lånemarked ydes mod sikkerhed i fast ejendom.

Forholdene på det private lånemarked har jo i de senere år gentagne gange været drøftet her i tinget. I 1968 blev der således flere gange rejst spørgsmål om forholdsregler mod urimelige rente- og afdragsvilkår på det private lånemarked. Jeg fandt det rimeligt at lade spørgsmålet undersøge og nedsatte derfor i juni 1968 et udvalg, der har til opgave at fremkomme med en vurdering af de gældende straffe- og civile retlige regler vedrørende åger. Dette såkaldte „ågerudvalg“ overvejer også problemerne om finansiering af afbetalingskontrakter og om transaktioner med pantebreve.